

JAARGANG 13, NUMMER 4

NIEUWSBRIEF HEI, HEG & HOOGEIND

WINTER 2019

IN DIT NUMMER:

VOORWOORD 1

**NAJAARS
VERGADERING** 2

**FOTOCOLLAGE
NATUURWERK
DAG 2019** 3

**NATUURWERK
DAG 2019** 4

**STUWTJES
OMHOOG
BESPAART
WATER** 4

**BIJEENKOMST
BODEM, WATER,
EN
BIODIVERSITEIT** 5

**TORENVALK IN
DE LIFT** 6

ERVENPLUS 2.0 6

**LEDEN AAN HET
WOORD: IN
GESPREK MET
JANUS VAN
HOOFF** 7

**UILEN
WERKGROEP:
2019 EEN
UITSTEKEND
JAAR** 8

**NIEUWE
BESTUURS
SAMENSTELLING** 9

**NIEUWE
WEBSITE HEI
HEG EN
HOOGEIND** 9

COLOFON 9

VOORWOORD REDACTIE

Beste lezers,

Vanaf nu kunt u weer genieten van deze wintereditie van onze nieuwsbrief. Nu vadtje Winter hier is kijken wij nog even terug op de afgelopen herfst. In de vorige brief deden we voorzichtig de verwachting dat de herfst erg nat zou kunnen worden en warempel, de herfst bleek nat. Helaas blijkt dit alleen te gelden voor het landelijk gemiddelde. Onze regio bleek met 200 mm de minst natte. Over een strenge winter doen we dus maar even geen uitspraken.

Zoals u waarschijnlijk weet is afgelopen ledenvergadering onze voorzitter na 16 mooie jaren afgetreden. Via deze weg willen wij namens de hele vereniging Janus nogmaals hartelijk danken voor zijn inzet de afgelopen decennia. Hoe Janus zelf deze jaren heeft ervaren kunt u lezen in de rubriek "leden aan

het woord". Verder hebben we deze editie gevuld met verslagen van de Natuurwerkdag en de jaarsvergadering. Ook wordt u op de hoogte gebracht over de nieuwe ontwikkelingen binnen onze vereniging. Zo is er een kersverse torenvalk-werkgroep opgericht en is sinds kort onze website vernieuwd.

Kortom: genoeg om er eens even voor te gaan zitten. Wij wensen u veel gezelligheid in deze donkere dagen en alvast een heel mooi 2020! Peter, Thijs, Roel en Koen

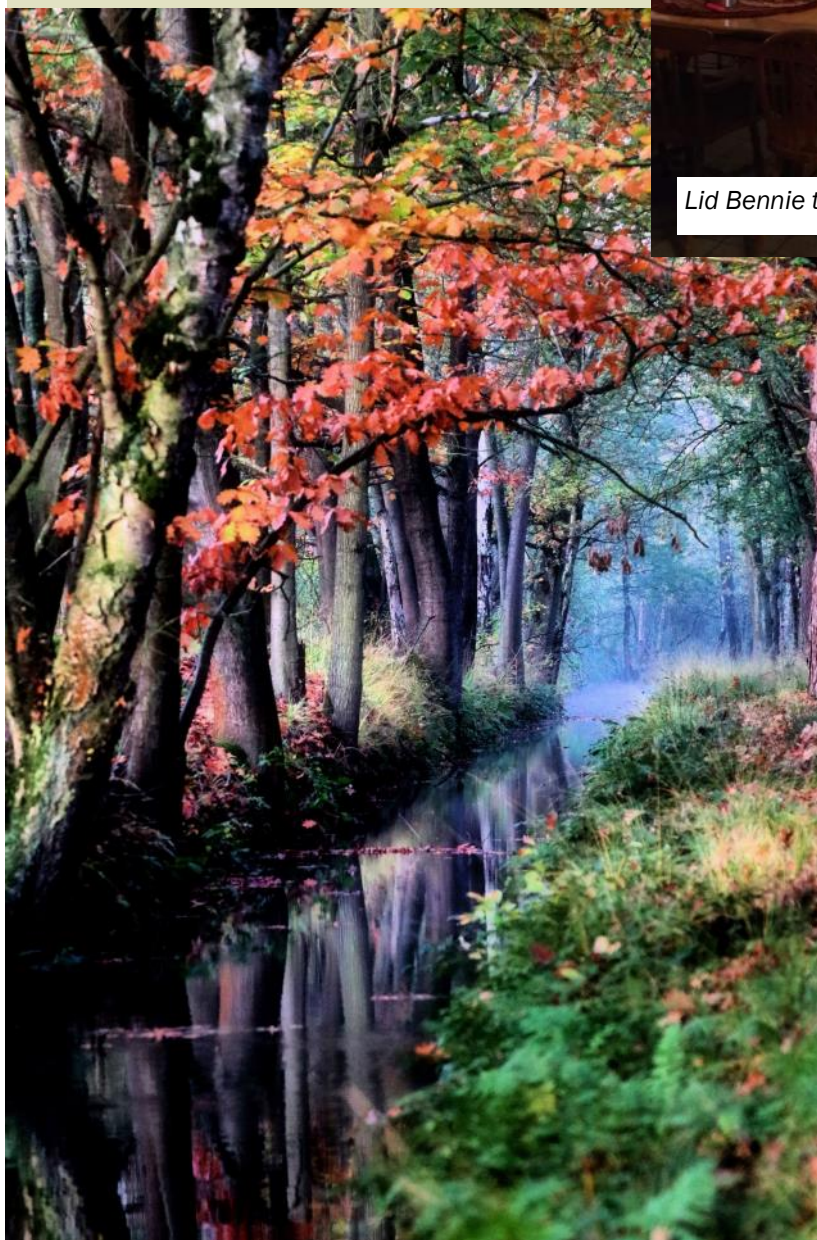
NAJAARSVERGADERING

Op dinsdag 12 november werd onze najaarsvergadering gehouden in café de Hospes. Na het traditionele kopje koffie bij binnenkomst werd iets later dan gepland afgetrapt door de voorzitter. Daarbij werd de mededeling gedaan dat dit de allerlaatste ledenvergadering zou zijn voor voorzitter Janus. Na dit nieuws ging men door met een korte stand van zaken van de verschillende werkgroepen en een inhoudelijke presentatie van de coördinator uilenwerkgroep. Tevens werd even toelichting gegeven op de nieuwe website en de sub-werkgroep voor de torenvalken. Bij de traditionele loting was het dit jaar Adrie Staals die in de prijzen viel en er met een mooi pakket streekproducten

Lid Bennie toont de cheque van de Rabo ClubSupport actie.

vandoor ging. Ook werd de cheque onthuld van de Rabo ClubSupport actie. Onze vereniging mag dit jaar het mooie bedrag van € 334,- ontvangen. Ten slotte was het dan tijd voor (eigenlijk wel het belangrijkste moment van de avond) het aftreden van de voorzitter. Janus van Hooff heeft onze vereniging 16 jaren voorgezeten en heeft daarmee een grote bijdrage geleverd aan Hei Heg en Hoogeind. Hij werd dan ook met luid applaus bedankt en er werd een mooie foto op canvas aan hem overhandigd. De foto van Janus zijn boerderij was met een drone door Erik van Asten gemaakt. Voor eenieder die meer wil weten over hoe Janus zijn voorzitterschap heeft beleefd verwijzen we naar de rubriek "Leden aan het woord" in deze nieuwsbrief. Na dit officiële moment werd de vergadering gesloten en werd het woord gegeven aan de spreker van de avond. Joan Rooijackers van Agro Pest Control gaf ons een interessante inkijk in de wereld van de biologische ongediertebestrijding. Deze vorm van ongediertebestrijding had volgens hem de toekomst maar daarbij was vooral een andere manier van denken voor nodig. De nadruk moet liggen op het buitenhouden van ongedierte door gebruik te maken van natuurlijke maatregelen. Voorbeelden daarvan zijn het aantrekken van uilen en roofvogels en het opwerpen van een barrière rondom stallen in de vorm van snijgras en andere vegetatie.

NATUURWERKDAG 2019

Op zaterdag 2 november jongstleden heeft weer de jaarlijkse natuurwerkdag plaatsgevonden. Samen met Staatsbosbeheer en het IVN heeft onze vereniging daar weer zorg voor gedragen. De werkzaamheden vonden plaats op de Grootte Heide ter hoogte van de Van Eijnattenlaan richting de Kluis. Hier bij "de groote kei" kwamen de vrijwilligers samen en ook dit jaar was er weer een lichting helpers van het AZC in Budel. Bijna 30 asielzoekers werden per tourbus gebracht. Na een

kop koffie en een tweetalige briefing zijn we aan de slag gegaan. De bedoeling was om de kleine boompjes weg te zagen, zodat de heide weer ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. De struiken die mochten blijven staan, waaronder sporkhout, waren voorzien van een blauw lint zodat ook voor de asielzoekers duidelijk was wat moest blijven staan. Toen later een behoorlijke berk met wat kabaal omging was hun verklaring dan ook dat deze geen blauw lintje had. Daar moest

toch wel om gelachen worden. Om 12 uur was er een gezellige lunch waar de kinderen zelf hun broodjes konden bakken bij het vuur. Toen de soep en de broodjes achter de kiezen waren werd er nog tot 2 uur doorgewerkt met een mooi resultaat. De heide was weer voor een groot deel "ontzet" en voor de vogels lagen her en der mooie takkenbergen om in te schuilen. Er kon dan ook dit jaar teruggekeken worden op een geslaagde Natuurwerkdag.

STUWTJES OMHOOG BESPAART WATER

Gelukkig heeft het de laatste weken weer wat geregend. Het lijkt al weer snel te nat te worden maar schijn bedriegt. Het is nog steeds kurkdroog. Het bovenste deel van het profiel is nat maar onderin is het nog steeds gortdroog. Een goede reden om de stuwtjes maximaal omhoog te zetten toen het werk op het perceel gedaan was. Zo kan het water in de bodem opgenomen worden.

Laten we zuinig zijn met de neerslag en het water zoveel mogelijk vasthouden: het zou zomaar weer een droge hete zomer kunnen worden.

BIJEENKOMST BODEM, WATER, EN BIODIVERSITEIT

De afgelopen twee jaar heeft onze vereniging een project uitgevoerd onder de kop "Bodem, Water en Biodiversiteit". Dit werd financieel mogelijk gemaakt door Collectief Midden Brabant en Waterschap de Dommel. Thema's als het vasthouden van water en bodemverbetering waren daarbij belangrijk. Zaken die ook direct gevolg hebben voor biodiversiteit in de bodem. De inpassing in de

bedrijfsvoering kwam ook aan de orde. Soms is dat geen enkel probleem, maar soms zijn er ook problemen zoals regelgeving. Het onbekend zijn met methoden en werkwijzen vormt ook vaak een barrière.

Afgelopen november was de laatste bijeenkomst met Jacob van den Borne. Jacob heeft een groot akkerbouw-bedrijf in Reusel waar hij overwegend

aardappels teelt. Hij vertelde hoe hij met de bodem omgaat om een hoge productie te krijgen met zoveel mogelijk aandacht voor de bodem. Jacob meet heel veel zaken waarbij hij de uiteindelijke gewasopbrengst probeert te verklaren met de metingen. Niet alles wat Jacob vertelde is toepasbaar voor onze leden maar het kan wel aanzetten tot nadenken.

Ruim 20 van onze leden luisterden naar Jacob van den Borne tijdens de bijeenkomst Bodem, Water en Biodiversiteit.

TORENVALK IN DE LIFT

Het gaat niet zo goed met de torenvalk. Na een kleine opleving in de jaren negentig gaat het aantal weer naar beneden. Onze Plattelandsvereniging zet zich met haar werkgroepen in voor een mooi en biodivers platteland waarbij de werkgroep kerk- en steenuilen de torenvalk weer graag in de lift ziet.

Torenvalken zijn goede muizenjagers en passen dus goed in de nabijheid van boeren erven. Naast een goed landschap is ook de aanwezigheid van nestkasten noodzakelijk. Onze vereniging heeft daarom een projectplan ingediend om 15 nestkasten te plaatsen. Daarbij is er ook aandacht voor de veiligheid: de nestkasten worden op 'oude' aangepaste lantaarnpalen geplaatst. Enkele leden van onze vereniging en de gemeente Heeze-Leende stelden de lantaarnpalen ter beschikking!

Voor de plaatsing van de nestkasten inventariseert de werkgroep het

landschap: waar zouden de nestkasten het best geplaatst kunnen worden. Broedresultaten in het verleden worden daarbij ook betrokken. Ter verbetering van het landschap zijn ook de aanleg van wat heggen en wat kleine akkertjes meegenomen in het projectplan.

De komende jaren monitoren we de resultaten zodat we ook kunnen leren wat de torenvalken nodig hebben.

Ondertussen hebben we de financiën voor elkaar. Het budget is onder meer afkomstig van De Nationale Postcode loterij, Brabants Landschap en De provincie Noord-Brabant. De eerste

palen met nestkasten zijn geplaatst. We waren verbaasd dat op twee plaatsen binnen een uur de eerste torenvalk op de nestkast zat.

Eind 2021 loopt het project af. We hopen dan dat de torenvalken in Heeze-Leende een echte lift gekregen hebben. We houden u op de hoogte!

ERVENPLUS 2.0

Na de vorige succesvolle ErvenPlus regeling is er nu een vervolg gekomen. Afgelopen maand konden mensen weer inschrijven. Deelnemers uit de wachtlijst van het vorige project kregen daarbij voorrang.

Ook de inschrijving voor ErvenPlus 2.0 is een succes: ondertussen lijkt het aantal gegadigden weer groter dan de financiële mogelijkheden in het project. Zowel particulieren als agrariërs buiten de bebouwde kom kunnen gebruik maken van de regeling. Goed om te zien dat er aandacht is

voor een biodiverse inpassing op een erf zodat ervvogels* hun plekje kunnen vinden. Dit past helemaal in een van de doelstellingen van onze vereniging: een mooi buitengebied.

*De regeling is vooral bedoeld voor Huismus, Spreeuw, Gekraagde roodstaart, Steen- en Kerkuil, Boeren- en Huiszwaluw, Torenvalk en Vleermuis. Andere soorten profiteren natuurlijk ook van de aanplant van hagen en heggen of het hangen van nestkasten.

LEDEN AAN HET WOORD: IN GESPREK MET JANUS VAN HOOFF

Tijdens de laatste ledenvergadering nam Janus van Hooff afscheid als voorzitter van HHH. Maar liefst 16 jaren hanteerde hij de voorzittershamer. We blikken met hem terug en kijken naar de toekomst.

De boerenfoks gaat stevig te keer als we 's avonds iets na negenen binnenkomen door de achterdeur. Ook tijdens het gezellige praatje met moeder aan de keukentafel, laat hij nog flink van zich horen. Pas als Janus binnenkomt en ons meeneemt naar de woonkamer en we over Hei, Heg en Hoogeind beginnen, gaat hij tevreden op zijn rug onder de tafel liggen; goei volk.

Hoe het allemaal begon

Vanaf het prille begin in 2003 was Janus betrokken bij Hei, Heg en Hoogeind. Hij kan het zich nog goed herinneren: "Het aankleden van het agrarisch platteland was in die tijd net in opkomst en de ZLTO pikte dat nog niet op. Er ontstond daardoor een gat dat op andere plaatsen in Nederland al werd ingevuld door agrarische natuurverenigingen. Henk Antonissen zag dit en nodigde op een avond een groepje boeren uit om te polsen of er hier voldoende belangstelling was om ook een agrarische natuurvereniging op te richten. Die bleek er te zijn. We kwamen daarna nog vier of vijf keer bij elkaar en presenteerden toen een voorstel aan alle boeren en enkele burgers in café de Hospes. Daar werd het besluit genomen om Hei, Heg en Hoogeind op te richten.

Tja, en toen moest er ook een voorzitter komen. Ik werd daarvoor gevraagd maar had nog nooit in een bestuur gezeten, laat staan voorzitter geweest. Ik was weliswaar 20 jaar actief geweest bij de KPJ maar niet in het bestuur. In het begin trok Henk daarom nog de kar omdat ik in mijn rol moest groeien. Henk had al veel ervaring opgedaan bij de Duinboeren. "Het leiden van de bestuursvergadering was wel eens lastig met tien man aan tafel" zegt hij. "Er waren er bij die tijdens de vergadering gewoon ergens anders over begonnen te lullen. Maar goed, dan duurde de vergadering een uur

langer, dat was ook geen punt." Ook bij de ledenvergadering in de Hospes moest hij soms ingrijpen. "Ik heb achter de bestuurstafel iemand meerdere keren tegen zijn schenen geschopt" zegt hij lachend. Het tekent de goede sfeer die er heerste binnen het bestuur.

"We hielden ons in het bestuur vooral bezig met de agrarische onderwerpen. Daar hebben we heel veel energie en tijd in gestopt. Het afgelopen jaar hebben we bijvoorbeeld zes bijeenkomsten gehad met 30 boeren uit de regio. Ook in het waterproject rond de Burgemeester Vogelslaan wordt veel energie gestoken. Met de natuurwerkgroepen hielden we ons als bestuur minder bezig. De laatste tijd nodigen we de coördinator van een werkgroep eens per jaar uit om zaken kort te sluiten. Verder laten we ze vrij."

Toekomst

Hoe zie jij de komende jaren voor HHH? "Ik zie een goede toekomst omdat vergroening de komende tijd steeds belangrijker wordt. Het agrarisch natuurbeheer zal daardoor flink toenemen. En dat moet via de Collectieven of een agrarische natuurvereniging geregeld worden. Daardoor zal de rol van HHH steeds belangrijker worden. Een zorg is wel het lage aantal jonge leden in de vereniging. Binnenkort willen we daarom bij het AJK (Agrarisch Jongeren Kontakt) voorlichting geven over wat HHH doet op het gebied van agrarisch natuurbeheer. We hebben bij lopende projecten ook al jonge boeren

uitgenodigd die nog geen lid zijn. Op deze manier hopen we jongeren te betrekken bij onze activiteiten. Naast jonge leden is het ook lastig om nieuwe bestuursleden te vinden. Op dit moment hebben we drie goede bestuursleden maar enkele nieuwe bestuursleden erbij zou wel fijn zijn."

En jouw toekomst? Hoe ga je de tijd invullen die vrijkomt nu je geen voorzitter meer bent?

Janus lacht: "Ik kan mijn tijd goed gebruiken. Ik ben nu 59 maar het liefst blijf ik nog een tijdje doorboeren. Ik maak me niet zo druk meer om alle regeltjes met stikstof en zo. Als het echt te gek wordt dan hou ik er mee op. Ik heb geen opvolger, dat scheelt natuurlijk. Als je die wel hebt wordt het anders. Boeren zullen een inspanning moeten leveren om de ammoniak uitstoot te verminderen en dat kan op verschillende manieren, dat is het probleem niet. Het probleem is dat het iedere keer verandert, nu moet het zo en over drie jaar moet het weer anders, da's niet te doen."

Als afsluiting proosten we op de afgelopen 16 jaren. "Ik kijk er met veel plezier op terug", zegt Janus, "Ik heb er veel van geleerd en leerde ook mensen kennen die ik anders nooit ontmoet zou hebben." Als we opstaan om naar huis te gaan, gaat zijn boerenfoks weer net zo te keer als toen we kwamen. Janus kijkt er niet van op: "Je mag hier niet komen en je mag hier niet gaan" zegt hij terwijl we onze jas aantrekken.

UILENWERKGROEP: 2019 EEN UITSTEKEND JAAR VOOR DE KERK- EN STEENUIL

Het gaat goed met steen- en kerkuil in het gebied van Hei-Heg en Hoogeind. Dit is niet in de laatste plaats te danken aan de hoge (veld) muizenstand, het hoofdvoedsel van kerkuil en in mindere mate van de steenuil. Dit resulteerde weer in relatief grote broedsels van beide uilensoorten. In enkele gevallen werd zelfs een tweede legsel van de kerkuil aangetroffen.

In totaal hebben we 21 broedgevallen van de steenuil en 9 broedgevallen van de kerkuil binnen de gemeente Heeze-Leende gevonden waarbij we respectievelijk 79 jonge steenuilen en 49 jonge kerkuilen geringd hebben in het kader van het broedbiologisch onderzoek. De resultaten van dit onderzoek geven ons meer inzicht in het wel en wee van de uilen. Het is daarom belangrijk dat we zoveel mogelijk terugmeldingen krijgen van geringde en ongeringde dode en levende uilen. Men kan dit altijd bij ondergetekende melden. Voor een uitgebreider verslag over de bevindingen van onze uilenwerkgroep verwijs ik u naar het jaarverslag over 2019 wat begin maart 2020 weer

Aangetroffen steenmarter in een uilenkast

uitkomt.

Bovengenoemd succes is zeker ook mede te danken aan onze gastgevers die steeds weer op een enthousiaste manier reageren als op hun erf uilen

geconstateerd worden. Het zijn de ogen en oren van onze werkgroep en het is telkens weer van beide zijden plezierig te kunnen genieten van deze vogelsoort. Wij hopen ook weer in het nieuwe jaar op een prettige samenwerking.

Namens de coördinator van de uilenwerkgroep Hei-Heg en Hoogeind

Adrie Staals

Tel 06-36020921

a.staals56@upcmail.nl

NIEUWE BESTUURSSAMENSTELLING

Na het aftreden van Janus van Hooff als voorzitter heeft er binnen het bestuur een wijziging plaatsgevonden. De huidige functieverdeling is als volgt:

Voorzitter: Harrie Maas

Secretaris / penningmeester: Krijn van den Hove

Lid: Johan van Meijl

NIEUWE WEBSITE HEI HEG EN HOOGEIND

Onze website hei-heg-hoogeind.dse.nl is door omstandigheden komen te vervallen. Onze nieuwe website is: www.heiheghoogeind.nl. Zet hem bij uw favorieten zodat u deze makkelijk terug kunt vinden. Ook ons algemeen e-mailadres is veranderd in: contact@heiheghoogeind.nl.

De omzetting van de oude naar de nieuwe website is gedaan door Hans Klein Spokkelhorst uit Acht. Een helse klus omdat de gehele inhoud van de oude website in de nieuwe website geïntegreerd moest worden. Mede via deze weg willen wij Hans dan ook hartelijk danken voor zijn inzet.

COLOFON

Plattelandsvereniging Hei, Heg & Hoogeind streeft naar een mooi buitengebied waar natuur, landschap en gezonde boerenbedrijven naast elkaar kunnen bestaan. Informatie over onze activiteiten vindt u op

www.heiheghoogeind.nl

Redactie Nieuwsbrief:

Thijs Bertens

Roel van Dijk

Peter Kerkhofs

Koen Staals

Foto's: Erik van Asten
(tenzij anders vermeld)

Contactadres:

contact@heiheghoogeind.nl

